

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Negyedévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Meghívó

Milotay István

Debrecen I. kerületének és

dr. Pröhle Vilmos

Debrecen II. kerületének nemzeti gyűlési képviselői

ma 9-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor az „Arany Bika” szálló disztermében

beszámoló beszédet

mondanak, amelyen az aktuális politikai kérdésekről tájékoztatják választóikat. A népgyűlésre hazafias üdvözléssel hívjuk meg Debrecen közönségét.

Dr. Tervej Tamás,

az előkészítő bizottság elnöke.

Bakóczy Gábor,

Csáky János,

Csanak János, Horváth András,

Dr. Kiss Gyula,

Komlóssy Dezső,

Kertész István, Szent-Királyi Tivadar,

Than Gyula,

Uhlarik Béla,

az előkészítő bizottság tagjai.

Politikai kalandorok

Aki titokzatos és többé-kevésbé tisztátalan vágyait követni egyik ösvényről a másikra lépeget, az a magyar ember etimológiája szerint: kalandozik, s ő maga, a bolyongó nem egyéb, mint kalandor. Ilyen kalandorok özönével vannak a politikában is. Hol itt, hol ott bukkanak föl, majd ennél, majd annál a pártnál kísérleteznek és folytonos ösvény-változtatásuk a legesekélyebb lelkiismeretfurdalást sem okozza nekik. Igazi konjunktura-lovagok, talmi politikusok ők, akikről sohasem lehet tudni, hogy meddig mennek, mi a tervük és mi a szándékuk? Tegnap még annak a titokzatos bünszövetkezetnek voltak nyílt, vagy álarc mögé bujt hívei és támogatói, mely szerencsétlen hazánkat szomorú sorsára juttatta, holnap már a nemzeti függetlenség és önállóság évtizedek tiszteletreméltó küzdelmeiben és egy elszánt, nagy titáni harcban glóriával ékített, szentté avatott zászlaját veszik tisztátalan kezükbe. Ezek a politikai kalandorok most szervezkednek, most tapogatóznak Debrecenben. Vajjon a függetlenségi eszmék e legtradicionálisabb, legtánoríthatatlanabb ősi fészkeiben alkalmas-e a talaj és elérkezett-e az idő, hogy azzal a szent zászlóval a kezükben híveket toborozzanak maguknak? Ugy látszik, az országos politikában észlelhető lendület las-

subbodást, keresztyéni kiengesztelődést és türelmesebb felfogást ők arra magyarázzák, hogy tempus est ad agendum, eljött az ő idejük és nyílt sisakkal léphetnek oda, ahol eddig csak titkos kerékkötők és álarcos rablók voltak: a politikai élet küzdőterére.

Hátrább az agarakkal, ravasz és szemfényvesztő politikai kalandorok? Szándékok és terveik nem titok már egy nyílt szemű és tisztalelkű hajdu magyar előtt sem és szentül megvagyunk győződve, hogy undorral fordul el legujabb trükkötöktől a Tiszántul egyenes és őszinte népe.

Megvagyunk győződve, hogy nem akad Debrecenben a fenkölt és magasztos függetlenségi eszméknek egyetlen híve sem, aki a régi szent zászló alá sietne,

amikor a ti illetéktelen kezeitekben látja lobogni azt! És aki ne a legnagyobb felháborodással szemlélné, hogy ezt a mocskotalan tiszta zászlót kalóz-lobogóul használják fel, megtévesztésre, az az igazi, alattomos célok és szándékok elleplezésére.

Debrecen népe, apraja-nagyja ott lesz ma azon a beszámolón, melyet a keresztyén nemzeti eszmék lelkes katonái, a mi nagynevű nemzetgyűlési képviselőink tartanak az önálló független keresztyén Magyarország ujjaferemtése és feltámadása érdekében végzett munkáikról. Az a zászló, melyet ők lengetnek, valódi és nem hamisított zászlója a nagy nemzeti eszmének, s a kezek melyekben ők tartják azt, arra hivatott, érintetlen tiszta kezek! Ott leszünk mindannyian!

Nyugatmagyarország sorsa

Előkelő politikusok nyilatkozata — A Tével tiltakozása

Budapest, jan. 8. (N. St. t. j.) Sigray Antal gróf a nyugatmagyarországi kérdésről a következőket mondotta:

— Kiegyezhetetlen ellentéteket teremtettek ezzel a jegyzékkel két ország között, amelyek békében élnek egymás mellett. Nem hallgathatom el Mayr osztrák kancellár agitációját Nyugatmagyarországon, amelyet legujabban kifejtenek Mayr megbízottai azzal, hogy Ausztria előbb-utóbb a nagy Németbirodalomhoz csatlakozik s így Nyugatmagyarország német lakosságának nem kell attól félnie, hogy a szegény, gazdaságilag a lehető legrosszabb helyzetben levő államhoz kerül. Nyugatmagyarország nagyon jól tudja, hogy rá nézve semmi előnyt nem biztosít, ha egy olyan országhoz kapcsolódik, amely gazdasági esőd előtt áll, és ahol hétről-hétre kenyér forradalomtól kell tartani. Nem felel meg a valóságoknak az osztrák lapoknak és Mayr kancellárnak azon állítása sem, hogy Nyugatmagyarország önként kívánja az Ausztriához való csatlakozást.

Budapest, jan. 8. (N. St. t. j.) A Magyarország Területi Épségét Védő Liga is a nyugatmagyarországi Liga szerdán, január 12-én délután 5 órakor a vármegyeháza nagytermében Nyugatmagyarország elszakítása ellen tiltakozó nagygyűlést rendez, amelyre meghívják az összes budapesti társadalmi egyesületeket és Budapesten tartózkodó Nyugatmagyarországról elszármazottakat is.

Budapest, január 8. (N. St. t. j.) Andrassy Gyula gróf a nyugatmagyarországi kérdésről a következő kijelentést tette:

— A jegyzék jelentősége abban áll, hogy eddig azt lehetett feltételezni, hogy a nyugatmagyarországi megyék kérdésében a végleges megállapodás Ausztria és Magyarország egyedüli ügyét képezi. Az antant azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kérdéses területek átadá-

sát az antant közvetítésével adja át Ausztriának függetlenül Ausztria és Magyarország minden más határozatától. Nem lehet azonban megkövetelni egy államtól, amely esetleg belátja valamely szerződés igazságtalanságát s belátja, hogy ez ellenkezik felfogásával s önmagát hazudtolná meg, hogy azon államot arra kényszerítsék, hogy megváltoztassa akaratát és az igazságtalanságot végrehajtsa. Kétségtelen, hogy ez a jegyzék Ausztria kérésére és érdekében történt. Nem szabad azonban feladni a reményt és erős akaratot, hogy ezt az igazságtalanságot sikerül elhárítani s a végrehajtására nem fog soha sor kerülni.

Visszaállítják az esküdtzékeket?

Budapest, jan. 8. (Nemzeti St. tel. jel.) Illetékes helyen azzal a tervvel foglalkoznak, hogy az igazságszolgáltatást a régi kerékvágásba helyezték vissza s az esküdtzékeket is visszaállítsák, mivel ugyanis megesappant a statáriális ügyek száma. Azoknak az ügyeknek legnagyobb része amely most a rögtönítélő bíróság hatáskörébe tartozik, az esküdtzékhez kerülne, míg a gyorsított ötös tanács alá tartozó ügyeket a rendes, hármas tanács tárgyalná.

A vörösök békét akarnak (?)

Pétevár, jan. 8. (Nemz. St. tel. jel.) A Pravda megáfolja a külföldi lapok nyomán elterjedt azon hírt, hogy az oroszok a lengyel határ mentén és a többi szomszédok ellen csapatokat vonnak össze. A lap Lenin beszédéből vett idézetekkel és a szovjet diplomáciájának a béketárgyalásokon tanúsított magatartásával igazolja a szovjet békés szándékát. A lap kijelenti, hogy Oroszország békét és az összes szomszédjaival barátságos viszonyt akar.

A külügyi bizottság ülése

Budapest, jan. 8. (N. St. t. j.) **Andrássy** Gyula gróf tegnap tárgyalásokat folytatott a miniszterelnökkel és illetékes politikai tényezőkkel a külügyi bizottság összehívása kérdésében. Abban, hogy a külügyi bizottságot összefogják hívni, megállapodtak, csupán az ülés napját nem állapították meg még. Valószínűleg a jövő hét valamelyik napján ül össze a külügyi bizottság.

Adóügyi ingyenes tanfolyam menekült közszolgálati alkalmazottak részére

A m. kir. pénzügyminisztérium öt hetes ingyenes adóügyi tanfolyamot rendez menekült közszolgálati alkalmazottak részére a debreceni m. kir. pénzügyigazgatóságánál folyó évi január 15-től. Jelentkezni lehet ugyanott.

A tanfolyamoknak hallgatására a pénzügyi közigazgatás körén kívül álló állami, továbbá államvasuti, vármegyei, városi és községi menekült közszolgálati alkalmazottak jelentkezhetnek, ha főiskolai előképzéssel bírnak, vagy legalább a főgimnázium, illetve a főreál 8 osztályát elvégezték, tanítóképzőt végeztek, illetve felsőkereskedelmi iskolai érettségi vizsgát tettek, továbbá katonai vagy gazdasági tanintézet elvégzéséről bizonyítvánnyal bírnak.

A hatóságoknál és hivataloknál felesleges számban ideiglenesen elhelyezett, vagy ideiglenesen elhelyezett, vagy idáig elhelyezést nem nyert menekült tisztviselők felettes hatóságok részéről s tanfolyamok hallgatására kirendelhetők. A szolgálati beosztást még nem nyert menekült tisztviselőket az a hatóság rendeli ki, mely a segélyüket folyósította.

A rövid tartamu adóügyi tanfolyamoknak a célja az, hogy hallgatói az állami adóügyekben gyakorlatilag annyira kiképeztesse, hogy a községeknél (városoknál) az elmaradt adóügyi munkálatoknak pótlása, illetve az új adótörvények végrehajtása körül sikeresen közreműködhesse, továbbá hogy az egyes hatóságoknál és hivataloknál feleslegesekké vált, vagy ott még el nem helyezett menekült tisztviselők a magyar pénzügyi közigazgatásban véglegesen alkalmazást nyerhessenek.

Ehhez képest a tanfolyamokon kiképzett tisztviselők részben a városoknál és községeknél felmerülő adóügyi teendők ellátásával fognak megbízatni, részben a pénzügyi hatóságoknál és hivataloknál fognak elhelyezést nyerni.

Az adóügyi tanfolyamoknak tartama alatt a tanfolyamok hallgatói összes eddig élvezett illetményeiknek, illetve segélyüknek élvezetében megmaradnak.

Azok a menekült tisztviselők, akik a tanfolyamot kellő eredménnyel elvégezték és azután kifogástalan hivatali munkásságot fejtenek ki, ezen hivatali működésük alatt eddig élvezett illetményeiket megtartják mindaddig, míg oly végleges alkalmazást nem nyernek, amely alkalmazással egybekötött illetmények az eddig élvezett illetményeik összegét teszik ki. A szóbanlevő alkalmazottak közül, akik a községeknél (városoknál) fognak alkalmaztatni, számíthatnak arra is, hogy a községi adóügyi teendőknek sikeres és kellő időben történt ellátása esetében hasonló rendkívüli jutalomban fognak részesülni, mint amilyen az adó-kivetési, előirás és könyvelési munkálatoknak kellő időben történt elvégzése fejében a községi községek, illetve városi adóhivatalok s illetve körjegyzőségek részére az 1920. évben engedélyezett. A községeknél alkalmazottak továbbá egy évi kifogástalan szolgálat után a szabályszerű minősítés esetében a községi közigazgatási tanfolyamokra is felvehetőek lesznek.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Budapest, jan. 8. (N. St. t. j.) Ismeretes, hogy a proletárdiktatura alatt, 1919 július havában ellenforradalommal vádolva feljelentették **Ferry Oszkár** csendőrtábornagyot, **Borhy Sándor** és **Menkina János** csendőrfelvezetőket, akiket **Cserny** terrorszázada ki is végzett. A gyilkosok, **Kakas Ferenc** és társai már megszervezték büntükért. A bíróság halálra ítélte őket s az ítéletet annak idején végre is hajtották rajtuk. Ezzel azonban még nem fejeződött be a szomorú ügy, mert a csendőrfelügyelőség ügyésze széleskörű vizsgálatot indított annak kiderítésére, kik voltak azok, akik a szerencsétlen véget ért csendőrtisztek halálának közvetlen okai voltak? A vizsgálat most nyert befejezést s az ügyész vádiratot adott be az ügy szereplői ellen.

A főtárgyalást előreláthatólag februárban tartják meg s több mint 40 tanut idéztek be.

HIREK

Hitvány

gonosztévőket a vallás, a társadalom, és a haza örökre megrögzött ellenségeit kell cserébe adnunk a moszkvai vörös hóhéroknak azért, hogy megmentsünk általuk ezer, rabigában sínylődd, sokat szenvedett, derek magyar életet. Hadi foglyainkért az elítélt népbiztosokat követelik Moszkvában tőlünk, s a kormány nem zárkózott el az elöl, hogy a banditákkal alkuba bocsátkozzék... Helyes... Nem lehet áldozat olyan nagy, hogy azt meg ne hozzuk, ha mérhetetlen szenvedéseken keresztül ment keresztény véreink megmentéséről van szó. — Tízszel több, vagy kevesebb ellensége van a vörös Moszkvában Csonkamagyarországnak, igazán nem jelenthet annyit, hogy ezer becsületes keresztény magyart hagyjunk barbár módon elpusztítani odakint... Ha nekik meg ér a pesti kloaka csöcseléke ennyit, bizonyára nekünk is, — csak arra ügyeljen a magyar kormány, hogy az ezer hadi fogoly keresztény magyar legyen és ne fiók Kun Bétékat és Szamuelliket hozzunk haza — vesztünkre.

— **Küldöttség megy a szénellátás ügyében.** A debreceni szénellátás nyomorúságainak megszüntetése ügyében január 11-én **Hubert Ottó** főispán vezetése alatt küldöttség megy a fővárosba, hogy a miniszterelnöké, valamint a belügyi és kereskedelmi minisztereknél eljárjon a szénellátás biztosítása érdekében. A küldöttséget, melynek tagjai lesznek dr. **Vargha Elemér** th. főjegyző, **Aberle** Rajmund, a világitási vállalat h. igazgatója és dr. **Radó** Rezső ipar és kereskedelmi kamarai titkár 12-én fogadják a kereskedelemügyi, 13-án d. e. pedig a belügyminiszter. A küldöttség felkeresi még gróf **Teleki** Pál miniszterelnököt is.

— **Szögyény János meghalt.** Debrecen urti társaságának közkezdvelt, egyik legidősebb tagja: **Szögyény János** kir. tanácsos, a Nyírviz-szabályozó társaság volt igazgatója, pénteken este, 82 éves korában, néhány napi betegség után elhunyt. Halála kiterjedt, előkelő rokonságot borított gyászba. Ma délután fél 3 órakor kísérik a Szent-Anna-u. 11. sz. gyászházból örök nyugalomra, a Szent-Anna-utcai róm. kath. temetőbe.

— **Javulni fog a lisztellátás.** Az elmúlt hónap folyamán több ízben megtörtént, hogy a hatósági lisztellátást élvező tagjai több napi késsedelemmel kaphatták meg lisztjüket. A külön és közvetlen ellátást élvező köztisztviselők beszerzési csoportja tagjai pedig értesülésünk szerint még a decemberi lisztjét sem kaphatta meg. Ez a tarthatatlan helyzet a nagyközönség körében a legnagyobb elkeseredést váltotta ki. Reméljük, hogy januárban a helyzet az ellátás folytonossága tekintetében javulni fog, miután értesülésünk szerint gondoskodás történt illetékes helyen arról, hogy a malomüzemek megfelelő hajtóerővel, illetve szénrel kellő mértékben elláttassanak.

— **A pénzügyi nyugdíjasok figyelmébe.** A m. kir. pénzügyminisztérium 1920. évi 6200. P. H. sz. rendeletével a közalkalmazottaknak már engedélyezett kedvezményes cipő ellátást a nyugdíjasokra, özvegyekre is kiterjesztette. A kedvezményes cipőellátás tekintetében a nyugdíjasoknál is a közalkalmazottakra vonatkozó szabályok érvényesek. E szerint családonként egy pár kedvezményes áru cipőre bir igénynyel az igényjogosult maga, ha azonban a nyugdíjas illetve az özvegy saját személyen kívül 4 családtag után van a Magyar Közszolgálati alkalmazottak Ellátási jeggyel ellátva, (cseléd nélkül) ugy az igényjogosult 2 pár kedvezményes cipőre tarthat igényt. Az igényjogosultak tetszésére van bízva, hogy férfi, női vagy gyermek cipőt igényeljenek. Felhívja ennélfogva a pénzügyigazgatóság m. k. számvevőség azokat a pénzügyi nyugdíjasokat, akik nyugilletményüket s számvevőség számfeljései alapján veszik fel, hogy kedvezményes áru cipőre való igényjogosultságukat január hónap 15-ig okvetlenül jelentse be, a határidőn túl a bejelentések már nem vehetők figyelembe. M. kir. pénzügyigazgatóság m. k. számvevőség.

— **Hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák** Nemzeti Szövetségének azon tagjai, kik a Szövetségnek fát jegyezték, jelenjenek meg fontos megbeszélés végett f. hó 10-én (hétfőn) d. u. 3 órakor a Szövetség Szent-Anna-u. 12. sz. alatti irodájában.

Hósi halottak adatainak bejelentése.

A világháboruban hősi halált halt egyének hozzátartozói, ismerősei, stb. újból felkértek, azon elhaltak életrajzi adatainak és hősi halálának általuk ismert körülményeinek, amennyiben azt be nem jelentették a nyilvántartó hivatalban (Pénzügyi-palota, II. emelet 11. sz.) leendő mielőbbi bejelentésére. Amennyiben az elhaltaknak fényképei a hozzátartozók birtokában megválnának és azok nélkülözhetők, azoknak beszolgáltatása szintén kéretik.

— **Összegeit gyermekek.** Borzalmas szerencsétlenség történt a közeli Bánd községben. Pénteken este **Biró** János bárándi gazdánál vacsora alatt felrobbant az asztalon levő petroleum lámpás. A robbanás következtében iszonyu pánik támadt a gazdánál, úgyhogy e fejletlen ijedség alatt a gazda gyermekei, a 12 éves **Biró** Julianna és a 4 éves **Biró** Gyula súlyosan összeégtek. Egési sérüléseikkel a szerencsétlen gyermekeket beszállították a debreceni kórházba, ahol **Biró** Julianna tegnap reggel sérüléseibe belehalt, míg **Biró** Gyula haldokolva eszméletlenül fekszik. Vizsgálat indult, hogy kit terhel a felelősség.

— **Fehér est.** A leányklub febr. 4-én tartja nagyszabású „Fehér est“-jét a Csokonai színházban, színes, hangulatos, magyaros műsorral. Nagy ambícióval, lázas buzgalommal készül a lelkes leánysereg a fényesnek ígérkező előadásra, melynek tiszta jövedelmét gyermekvédelmi célokra fordítja. Részletes műsort később közli a rendezőség.

— **Előadás ipari kérdésekről.** A Baross Szövetség rendezésében dr. **Varga** Lajos, kinek tartalmas előadásaiból a közönség a mult esztendőben is sok ismeretet szerzett, e hó 12-én, szerdán d. u. 6 órakor a Városháza kistanács-termében előadást tart. Beszéli fog az iparról, mint a kultúra uttörőjéről, az ipari termelés megszervezéséről, a házi és kisipar élet versenyképessé tételéről, a magyar gyár-ipar megteremtéséről, ipari telepítésről. Az előadásra, amely díjtalan, mindenkit szívesen meghív a Baross Szövetség.

— **Iskolai tanítás kezdete.** A Varga-utcai és a Szent Anna-utcai elemi népiskolákban január 11-én, a Svetits intézet összes iskoláiban január 10-én kezdődik meg a tanítás.

— **A közvilágítás,** miután végre-valahára kiadósabban kezd érkezni a szén, egyelőre hétköznapokon este fél 11-ig, vasárnap 11 óráig tart. A villanyáram szolgáltatás délután 3 órakor kezdődik.

— **A 3 népl. gyalogezred** volt tisztjei ma, vasárnap délután 5 órakor a Hungária kávéházban bajtársias összejövetelt tartanak. **Guha** József tábornok, volt ezredparancsnok ur is ott lesz.

Igyártó Sándor nyugalombavonult

A debreceni kir. ítélőtábla f. hó 6-án, esütörtökön d. e. 11 órakor tartott teljes ülésében, — amelyen a tábla biráin kívül, a kir. főügyész és a tábla jegyzői kara is részt vett, — bucsuzott el a mult év december hó utolsó napjával nyugalomba vonult **Igyártó** Sándor kir. ítélő tábla elnöktől.

A teljes ülés emelkedett hangulatban folyt le. Mindenek előtt dr. **Pajor** Kálmán, kir. ítélő táblai tanácselnök, — a kir. ítélő tábla ezidőszerinti vezetője, intézett a távozó elnökhöz meleg hangu bucsu szavakat, a melyekben méltatta annak az igazságügy körüli kiváló érdemeit, bölcs vezetését, és igaz emberbaráti és kartási érzületét, majd hangsúlyozta azt a veszteséget, amely a kir. ítélő táblát eltávolításával érte és a hála és a jókívánat tolmácsolásával ajánlotta magát és kartársait mindenkor szíves emlékezetébe.

Utánna dr. **Átányi** József kir. főügyész szép beszédében a multak emlékeit elevenítette fel, és különösen az egymást kölcsönösen meg-megértő — együtt működés példaszerűségét emelte ki.

A nyugalomba vonuló elnök hosszabb beszédben meghatottan válaszolt és köszönte meg az elhangzott bucsuszavakat, és a jelenlevőktől egyenkint is bucsut vett.

— **Átutazó közönség és utról hazatértek figyelmébe.** Felhívjuk azokat a Debrecenben átutazó egyéneket, továbbá azokat a debreceni lakosokat, akik idegen községből január hó eleje óta tértek haza, hogy amennyiben még meg nem számláltattak volna, összeírásuk végett a közlélmelési ügyosztálynál (Piac-u. 9.) jelentkezzenek. Népszámlálási bizottság.

— **Öngyilkosság történt-e?** Mint már megírtuk, a rendőrség felhívta a Dunából kifogott **Szatler Ignác** hozzátartozóit. A felhívásra megjelent **Bodizsár Sára** Homokkerti lakos, Szatler háziasszonya a rendőrségen s előadta, hogy Szatler 2 heti házbérével adós maradt. Megjegyezte Bodizsár Sára még azt is, hogy míg nála lakott Szatler Ignác, buskomor volt s panaszkodta neki, hogy felmegy Pestre, s beleugrik a Dunába. Nem valószínű Bodizsár Sára e kijelentése, mert Szatler ha tényleg öngyilkosságot akart elkövetni, közelebb kapta volna a Tiszát, sőt még közelebb a Csolnákázótavat. Ott is meglehet fulladni.

— **Az elmezavart tolvaja.** Balogh Mihály újföldi gazda napokkal ezelőtt Ferenc nevű fiát kocsiával és 6 ezer koronájával beküldte vásárlások végett Debrecenbe. A fiu behajtott de mikor hazafelé ment, utközben elmezavart lepte meg. Ott hagyta a kocsit, lovakat és elcsavargott. A lovak hazavonszolták a szekert kocsis nélkül. Balogh Ferenc is haza került néhány nap múlva, de elmezavartodottan. — A fiut beszállították a kózkórház elmeorvosozási osztályára. Nagyon valószínű, hogy lelketlen emberek a fiu zavaradottságát kihasználva, ellopták a nála levő 6 ezer koronát. Epen ezért a rendőrség erősen nyomoz az irányban, hogy tényleg ellopták-e a Balogh Ferenc haterzer koronáját.

— **Adakozások a menekültek részére.** Az elmúlt héten a következő adományok érkeztek a menekültügyi hivatalhoz: O. K. E-től 200 K, dr. Hútyay József főorvostól 396 K, Szabó Kálmán gyógyszerész elhalálozása alkalmából koszorúmegváltás címén özv. dr. Legányi Gyuláné urnától 100 K, Hattyú Kálmán főmérnöktől 100 K, „Szabolcs” cserkészcsapatától 100 K, Gyulaházi Arthurtól 500 K, Vámospercs község előjáróságától 100 K, Kis Ballon József báb-játékosától 400 K, Bibó Kálmán gabonakeres. r.-t. debreceni fiókjától 1000 K, Apollo mozitól két heti adomány 400 K, Puskás Kálmán műszaki tanácsos utján Katona János mérnöktől Budapest 400 K, a Jogász és Tisztviselői kör asztaltársaságától 1200 K, a Testvér Egyesület által múlt évi december hó 5-én a Kossuth-u. templomban rendezett orgonahangverseny tiszta jövedelme fejében Uray Sándor lelkész beszületett 4029 K 11 fillért. Fogadják a nemes-szülv adakozók hálás köszönetét az O. M. H. debreceni kirendeltségének.

— **Verekedés a Pacon.** Varga Gyula 27 éves paci lakos pénteken délután a szomszédos rekettysébe ment fűzfa vesszőkért. — Egy jó csomó fűzfa vesszőt ki is vágott s a köteggel hazafelé igyekezett, mikor találkozott Nagy József ugyancsak paci lakossal. Nagy József kérdőre vonta Varga Gyulát, hogy hogyan merte kivagdani a fűzfa vesszőket, mikor a rekettysés az ő tulajdona. Szó szót követett. Összekaptak, majd ökölré mentek. Verekedés közben Nagy József Varga Gyulát baltájával fejbevágtat és otthagya. Esméletlen állapotban szállították be a kózkórházba. Nagy József ellen a csendőrség eljárást indított.

— **Az első farsangi est** a Baross Szövetség rendezésében január 15-én esti fél 8 órakor az Arany-Bika földszinti termeiben. Ez irányu bármilyen felvilágosítást készséggel ad naponta d. u. 3—6-ig a szövetségi iroda, Kossuth-u. 7. sz.

— **Hadirokkant festőművészek.** Hadirokkant tisztbajtársainknak, kik a világ háborúban tönkre mentek és rokkantakká váltak egy töredéke, hogy a társadalomnak ne legyen terhére és hasznosítsa magát akvarell és olajfestésű képek megfestésével keresi mindennapi kényerét. Egyik rokkant bajtársuk városunkban Drechsler József hadirokkant hadnagy az idevaló rokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik nemzeti szövetségének vezetőségével karöltve akciót kezdeményezett, melynek támogatása a nagyközönség részéről kívánatos annál is inkább hiszen azon véreinkről van szó, kit a négy éves háborúban a legtöbbet vesztek és szenvedtek.

— **Menekülteknek, vagonlakóknak ingyen rendel** dr. Nagel Zsigmond fogorvos, Piac-utca 49.

Osztrák miniszter a nyugatmagyarországi kérdésről

„Hidegvérrel és nyugodtan kell tárgyalni róla

Rámutatunk arra, hogy a bécsi keresztyén lapok egymásután foglalkoznak a nyugatmagyarországi kérdéssel és egyértelműen úgy nyilatkoznak, hogy az osztrák kormány mindent el kell követnie a Magyarországgal való **békés megegyezés** lehetővé tétele érdekében. A *Reichspost* legutóbbi számában az osztrák államszövetség kereskedelmi minisztere, *Heinl* Edvárd „Szerződünk” cím alatt hosszabb cikkben foglalkozik az antant-jegyzék nyomán beállott helyzettel, s a következőket mondja:

— Ugy Ausztria, mint Magyarország sulyos áldozatok volt kénytelen hozni a saint-germaini és trianoni békeszerződések által. A két legyőzött állam sorsa, melyek évszázadok alatt államjogilag és gazdaságilag összekötésben állottak, ma is teljesen rokon. Bármint alakuljanak hát a viszonyok, Ausztria és Magyarország ma is egymás mellett kell, hogy haladjanak a gazdasági újjáépítés pályáján, s a kölcsönös megértés részükre elengedhetetlen. A gazdasági harc proklamálása tehát két ilyen rokonsorsu állam között igazi öngyilkosság volna, vagy legalább is mindketten sulyos sebet ejtenének saját gazdasági életükön.

— Nyképen kell, hogy minden osztrákot fájdalmas sajnálkozás töltson el a fölött, hogy dr. Grätz Gusztáv magyar követ 1920 Szilveszter napján közölte az államkancellárral, a magyar kormány azon elhatározását, miszerint arra való tekintettel, hogy a nyugatmagyarországi kérdésben nem sikerült békés megegyezést létesíteni a két állam között, nem hajlandó az osztrák-magyar kereskedelmi szerződést ratifikálni. Az árucsere Ausztria és Magyarország között eddig csak provizorikusan volt szabályozva abban a kompenzációs-szerződésben, melyet 1920 júniusában kötöttek, s amelyet december 31-ig meghosszabbítottak. Ezt a szerződést a legújabb tárgyalások folyamán ideiglenesen még két hónapra meghosszabbították és pedig az áru-kontingensnek a viszonyok szerint jobban megfelelő felemel-

sével. A tárgyalások befejezésekor a kompenzációs szerződésnek ezt a meghosszabbítását aláírták, ilyenformán az már ma érvénybelépett. A gazdasági szerződés ratifikálásának megtagadása tehát a két állam forgalmi állapotában semmiféle zavart nem idéz elő.

— Kérdés, hogy Magyarország az elkészült gazdasági szerződés ratifikálásának megtagadása esetén lesz-e abban a helyzetben, hogy gazdasági szükségleteit más országokból fedezze? Amás országokból való áru beszerzésnél figyelembe veendő, hogy az egyenlő osztrák és magyar valuta mellett Magyarország számára az osztrák iparcikkek szerfölött kívánatosak, mint a többi drága valutájú államok áruai. — Másrészt az sem tagadható, hogy Nyugatmagyarország bekebelezése Ausztriának is eminens érdeke.

Főzéleket, gyümölcsöt, cukrot és kisebb mértékben szarvasmarhát, tejet és lisztet hozna magával, amihez még az is járul, hogy a bécsi villamosműveket Zillingsdorfból látják el szénrel, s a szénraktarak legnagyobb része magyar területen van.

— Ausztriának és Magyarországnak mindent el kell követniök, hogy a területi kérdések dacára is jóviszonyban maradjanak egymással. Magyarország tudomásom szerint egyedül Ausztriával kötött olyan gazdasági szerződést, amely ipari és nemzetgazdasági termelésének előmozdítását célozza. Ez most kérdésessé vált.

— **Jogos tehát az a kívánság, hogy a nyugatmagyarországi kérdést úgy Budapesten, mint Bécsben hidegvérrel és nyugodt tárgyalgossággal tárgyalják meg és a hivatalos nyilatkozatok ne iparkodjanak fölösleges, a kiélesítést még jobban fokozó ellentéteket felhozni vetni. Mindkét nép jóléte és jól fel-fogott érdeke kényszerítik a kormányokat arra, hogy komolyan tárgyaljanak a kérdéssel és a régi jó viszonyt ismét helyreállítsák egymás között.**

— **„Magyar Jövő”** részvényt jegyeztek (tőkefelemelésre): özv. Bányai Istvánné 2, Bosznay Dezső 5, Galánffy György 1, Galánffy Lajos 1, Horváth András 5, Horváth János 2, özv. Jost Ferencné 2, Kardos Lilly 3, Kozmann Leó 3, Kozmann György 1, Kontsek Géza 5, Kontsek Kornél 5, dr. Láng Sándor 2, Németh Aladár 2, Papler Géza 5, Papler Pál 3, Piszky Árpád 3, Svaszta Gyula 1, Szent-Királyi Tivadar 10, Serly Gusztáv 5, Tóby István 1, Tóby György 5, Tóby Margit 1, Vidoni János 5, (közlést folytatjuk). Jegyzés eszközölhető: M. O. V. E. titkári hivatalnál, „Napsugár” szerkesztőségénél (Piac-utca 10.), Nemzeti Hitelintézet debreceni fiókjánál (Piac-utca 5.). Egy részvény ára régi részvényeseknek 110, új 120 K.

— **Amerikai magyar költők,** Apponyi előszavával (ismertettük Bessenyei kitűnő tollából) kapható Antalffyánál, Csáthynál, MOVE-nál (Sas-utca). Ára szép kiállításban 35 kor.

— **Rendőri hírek.** Szivszélhűdés. Mohnács Jánosné Bihari-telep, Onossay-uti lakost tegnap szobájában halva találták. A vizsgálat során kiderült, hogy a magánosan élő öreg asszony halálát két nappal előbb szivszélhűdés okozta. — **Baleset.** Nagy István Volafka-telep 22. szám alatti lakos tegnap vadászni ment. Vadászat közben felbukott s a kezében levő fegyvere elsült, mely sulyosan megsebesítette. Sulyos sérüléseivel beszállították a kózkórházba. — **Lo pá s o k.** Nagy Józsefné Damjanich-utca 13. szám alatti lakostól ismeretlen tettes 1 pár magas-szárú cipőjét ellopta. — **Papp Ilona** gyógyszerészegéd zsebéből egyik Csapó-utcai gyógytárban ismeretlen egyének kilopták erszényét készpénzével és irataival együtt. A rendőrség nyomozza a tolvajokat.

— **Dr. Ador Dániel** ügyvéd irodáját a kollégiumból Egyház-tér 5. szám alá helyezte át, ahol délelőtt 8-tól 2 óráig, azontul pedig a lakásán, Simonyi-ut 6. szám alatt bármilyen ügyben rendelkezésére áll a jogkereső közönségnek.

II. sorte. Szemere Gyula képes levelezőlapjaiból már a második kiadást árusítják. Kapható mindenütt.

Fancsoviás nővérek az Angolban levő tánciskolájukban vasárnap hat órai kezdettel össztáncot rendeznek.

— **Az ÉME vezetősége** felkéri azon sorsjegytulajdonosokat, akik nyereménytárgyaikat el nem vitték, hogy azokat **folyó hó 15-ig** vigyék el, mert ellen esetben a tárgyak az ÉME-nek ajándékozottnak tekintetnek. Nyertes számok: 10, 49, 241, 285, 301, 309, 337, 383, 408, 437, 442, 632, 652, 690, 833, 852, 864, 878, 911.

— **Álarcos bál** e hó 16-án vasárnap a Royalban.

— **Margit-fürdő** állandóan nyitva.

Férjhez mehet a legesenyebb nő is, ha törődik magával és arcborét ápoltatja, üdév, fiatall lesz, ha a „Cleopatra” kozmetikai intézetben kezelteti magát, *Simonffy-utca 7.*

Jókai Mór műveit s más nemzeti, szépirodalmi műveit, jeles külföldi fordítások megvételre kerestetnek. Írásbeli vagy szóbeli ajánlatok a Polgári és Gazdakör könyvtárához keretnek. Piac 7.

Az Egyetértés színjátszó társaság az El-némult harangoknak elmaradása alkalmából több oldalról történt óhajnak engedve, e hó 14-én este és 15-én délután és este a Vigszínházban műsoros előadást tart, az oláhok által tönkretett szinpadának helyreállítása javára.

A ker. Kisgazdapárt intéző bizottsága kedden (11-én) d. u. 5 órai kezdettel ülést tart a Polgári és Gazdakörben (Piac-utca 7. I. em.) Tárgya: az egyesült keresztyén nemzeti kisközönség és földmivespárttal való együttműködésből kifolyólag felmerült ügyek. Az ülés iránt mely a párt életében döntő fontosságú lesz, nagy az érdeklődés.

Ifj. Schaff János táncintézetében a Royalban az új táncanfolyam már megkezdődött. Beiratásokat még elfogadok. E hó 9-én, vasárnap délután 6 órai kezdettel nagy táncestély lesz. Belépődij vigalmival 9 K 60 fillér.

Kölcsönkönyvtár kitűnő könyvekkel Tóth Ilona szalag üzletében. Városházépület.

Képkiallítás. Torockai U. O. és festőiskolájának kiállítása a Kereskedő Társulat dísztermében ma reggel 9-től délután 7 óráig lesz nyitva. A kiállítás ma este véglegesen zárul.

Akié a föld, azé az ország.

Az 1920. évi XXVI. törvénycikk, mely a földbirtok helyesebb megosztását szabályozza, 10 fejezete közül a 8-ik ezen címet viseli: „A családi otthont védő rendelkezések”. Tartalmazza pedig ez a fejezet a 70—77. § okat. Ezek közül mindjárt a 70-ik a következőket mondja:

„Az állam ennek a törvénynek alapján azért juttat egyeseknek ingatlanokat, hogy részükre állandó családi tűzhelyet tartósan biztosítsa.”

A legemberségesebb és a legtermészetesebb cél van ezekben a szavakban kitéve. A családi kör megalapítása természetünk legfontosabb sajátja. S ha ezen család számára bárki állandó tűzhelyet kíván tartósan megteremteni, akkor ez a szándék a leghumánusabb törekvések közé számítandó, vagy ha úgy tetszik: a legdemokratikusabb és a legszociálisabb.

E cél megvalósítása érdekében a törvény már a telekkönyvben feltünteteti, hogy valamely ingatlan e törvényben foglalt külön jogszabályok oltalma alatt áll, amennyiben megjelölik a jószágtesti felírásban, hogy a szóbanforgó ingatlan *családi birtok*. Melyek lehetnek a családi birtokok? Erre nézve így rendelkezik a 70. §. további része:

„Családi birtokká nyilváníthat:

1. az Országos Földbirtokrendező Biróság hivatalból minden olyan ingatlant, amelyeket az állam egyeseknek kedvezmények alkalmazásával juttat;

2. az ingatlan tulajdonosa az Országos Földbirtokrendező Biróság hozzájárulásával minden ingatlant, amelyet a jelen törvény alapján szerez meg.”

Egyelőre tehát családi birtok csak az ezen törvény alapján adományozott vagy vásárolt ingatlan lehet, míg a már meglévő, régi birtokokra ez a kedvezmény nem vonatkozik. Azonban a 70. §. végén határozott ígéret van arra vonatkozólag, hogy nemsokára rendeletileg adnak ki intézkedéseket, melyek a tulajdonosokat fel fogják hatalmazni a régebbi ingatlanoknak is családi birtokokká való nyilvánítására. *Kívánatos, hogy ez a kiegészítő rendelet minél előbb napvilágot lásson és utána kis- és középbirtokosaink lehetőleg nagy számban használják a nyújtott kedvezményt*, mert ez tulajdonképpen a családi otthont, a földet védelmezi meg és ezáltal magyar hazánkat. Hogyan? vetődik fel a kérdés önkéntelenül.

A 71. §. kimondja, hogy a családi birtokot megterhelni, egészben vagy részben elidegeníteni, bérbeadni stb. csak az Országos Földbirtokrendező Biróság hozzájárulásával szabad. A 72. §. a végrehajtás és árverés ellenében oltalmazza meg a családi birtokot. A 73. §. a családi birtokra nézve érvényben hagyja a törvényes öröklés szabályait, de a 74. §. szerint a tulajdonos kikötheti, „hogy a családibirtok öröklés esetében mint osztatlan egész egy örökösre szálljon (osztathatlan családibirtok). A családibirtok osztathatlan minőségét a telekkönyvben fel kell tüntetni.” A 75. §. részletezi azon eljárást, amellyel az osztathatlan családi birtokot átvevő örökös a többi

jogosult örökösársakat törvényes osztályrészeikre nézve kielégíteni köteles. Ez a kielégítés történhetik pénzben, járadékban vagy terményekben.

Nagy vonásokban rajzolva, ezek a főbb módok, melyekkel ez a törvénycikk a családi birtokká nyilvánított földeket megvédelmezi. Elmondhatjuk, ha következetesen, igazságosan és becsületesen hajtják végre ezeket a rendelkezéseket, akkor az a nagy cél, az az emberséges és természetes törekvés, melyről bevezetőleg szóltunk, megvalósul. Mert így elérhetjük azt, hogy egyfelől a gazda, aki éveken át szeretettel, a röghöz való hűséges ragaszkodással szánt-vet, tujja ekével a hosszú barázdákat és öntözi verejtékével a maga kis földcskéjét, nem lesz kitéve minduntalan a mostoha gazdasági viszonyok kényekedvények, amely eddig évtizedeken keresztül ezer és ezer tulajdonost fosztott meg kenyérkeresetétől és usztatta el birtanjára, idegenek kezére a birtokot, de másfelől azáltal, hogy **igy megmarad a föld magyar véreink birtokában**, elhárítunk fejként egy rettenetes katasztrófát, amely még a vörös veszedelménél is nagyobb, súlyosabb és egyszerűsége helyrehozhatatlanabb is, azt, hogy lassankint egész országunk kis darabocskáiban, apró részletekben, közép- és nagybirtokok formájában kisiklik a keresztyén magyarság kezéből és a szörzoros értelmében **zsellérek lennének a saját országunkban**. Nem rémlátás ez, nem üres beszéd, hanem régen megállapított szomorú igazságok, telekkönyvekből hivatalosan összeállított statisztikai adatok bizonyítják azt, hogy ha ennek a folyamatnak törvényhozásunk gyökeres és erős intézkedésekkel gátat nem szab, akkor **pár évtized múlva csak hirmondóba maradt volna még Magyarországon keresztyén tulajdonos kezében földbirtok**.

Ez a törvénycikk azonban végrehalására e téren is a cselekvés mezejére lépett. Nem új találmányt hoz, csak százados történelmi hagyományt elevenít fel. *Az ősiség intézménye*, mely a vezérek koráig viszi fel eredetének szálaikat és az Anjou-királyok idejében nyer törvényes szabályozást, *lámad fel ezen paragrafusokban új életre*, miután a Bach-korszakban e tradíciókat az országnak mérhetetlen kárára megölték. Magyar fajunk egyetemének érdekében, de ennek legértékesebb részének: a föld népének boldogulhatása céljából is örömmel és megnyugodva látjuk e feltámasztást, mert „akié a föld, azé az ország.”

Dr. Bessenyei Lajos.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

DEBRECENI
Kalapgyár
SZÉLL ÉS KÖSA

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan és pontosan készíttetnek

PIAC-U. 63. SZ.

Vámpolitikai hírek.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara az érdekeltség figyelmébe ajánlja a következőket. A hivatalos lap december 31-iki (300) számában, két vámpolitikailag fontos rendeletet jelent meg, amely a behozatali vámok összegét számos esetben megváltoztatja.

Az egyik rendelet (10,900—1920. M. E.) megszünteti a Romániával, Oroszországgal, Belgiummal, Olaszországgal és Szerbiával kötött kereskedelmi szerződéseket s az ezekben foglalt vámtarifákat is (a szerződéses vámtételeket.)

A másik rendelet (10,900—1920. M. E.) Németországgal az új ideiglenes gazdasági egyezményt lépteti életbe; ennek következtében megszűnik a volt monarchia és Németország között fennállott kereskedelmi szerződés s az abban foglalt vámtarifa érvénye is.

A két rendelet lényege tehát a vámfizetés szempontjából az, hogy megszűnt minden vámtarifa szerződésünk, a Svájjal kötött tarifa szerződésünket kivéve. Németországgal nem szerződésünk, hanem csupán kedvezményes megállapodásunk van. Ennélfogva a külföldről érkező áruk után az esetek nagy többségében nem mint eddig a szerződéses, hanem az autonóm vámoikat kell majd fizetni, kivéve azt az esetet, ha az illető árucikk vámja a svájci tarifa szerződésben mérsékelve van. Természetesen ez a mérséklés is csupán azokkal az államokkal szemben érvényesül, melyekkel legnagyobb kedvezményes megállapodásunk van, így például Németországgal, Bulgáriával, legújabban Ausztriával, némely volt semleges állammal stb.

Ez a vámhelyzet azonban a békeszerződés tényleges életbeléptetése után ismét változást fog szenvedni, mert akkor hat hónapon át a volt ellenséges államok áruai után sem szedhetünk magasabb vámot, mint a volt tarifa legkedvezőbb vámtételei.

Végül függetlenül a szerződéses vámpolitikától, a közeljövőben várható a vámfelpénz (aranyfizetési pótlék) lényeges felemelése, nem egyformán egész vonalon, hanem mint a kormány ismeretes javaslata tervezte, úgy, hogy a termelés szempontjából fontos cikkek után igen alacsony, viszont a fényüzési cikkek után igen magas felpénzt kell majd fizetni, míg az általános felpénz előreláthatólag szintén magasabb lesz, mint a mai.

A keleti marhavész elleni óvintézkedésekről.

A faluban ha tüzvész van, mindenki tudja a kötelességét és az emberek ösztönszerűleg sietnek oltani, szóval a veszedelmet elhárítani. A marhavész is így fenyegeti állatállományunkat, éppúgy, mint egy tüzvész, de talán még jobban, mert sokan még a betegség tüneteit sem ismerik, védekezés ellene különben is majdnem lehetetlen, vagy csak óriási áldozatok árán.

Többször volt alkalmam a háboruban a veszélyek elhárításában részt venni s azt tapasztaltam, hogy fokozott energiával és kettőzött figyelemmel szép eredményt lehet elérni. Így szerveztem és vezettem állatjárvány-kórházat is, hol az eljárások és intézkedések ugyanazok voltak általánosságban, mint a marhavész esetleges fellépésénél.

Magam részéről az uradalmaknak és nagy birtokoknak azt ajánlanám, hogy ha a tisztánbenneni részen egy megbetegedést megállapítanak, azonnal rendeljék el és hajtsák végre a következőket:

1. A gazdaságukat sorompókkal vegyék körül, hogy idegen emberek, szekerek, állatok a gazdaságba engedély nélkül be se jöhessenek és szükség esetén is csak alapos fertőtlenítés után. A gazdaságban lakó összes alkalmazottnak és azok hozzátartozóinak meg kell hagyni, hogy a vész elmulásáig senkivel, de különösen idegenekkel ne érintkezzenek, a tisztaságra az istállóban és trágya telepeken nagy gondot fordítsanak és azt gyakran fertőtlenítsék.

2. A tanya szélében egy megfigyelő istállót állítsanak fel, hol a gyanús megbetegedett állatokat kell elhelyezni és kezelni addig, amíg meg nem állapítható a betegség vagy annak az ellenkezője.

3. A tanyához közel fekvő, de a közlekedési úttól félre eső épületet járványistállónak kell berendezni, közvetlen mellette levő területet pedig dögtemető részére fentartani. Indokoltnak tartom, hogy ez a hely magasabb fekvésű legyen, hogy a talajvízzel később újabb fertőzések ne történhessenek, továbbá szükséges az is, hogy az épület és dögtemetőnek szánt terület körülkerítették, nehogy oda engedély nélkül valaki bejuthasson.

4. Az összes alkalmazottakat ki kell oktatni a vész első tünetekre és szigorúan meg kell mondani, hogy minden gyanús esetet, vagy megbetegedést haladéktalanul jelentsenek, mert minden intézkedés be nem tartása szigorú büntetés alá esik.

5. A megfigyelő és járványistállónál megfelelő takarmányt és fertőtlenítő szert kell előkészíteni, nehogy a vész esetén emiatt oda szállítást kelljen eszközölni.

6. Ki kell jelölni értelmes és megbízható embereket, kik az istállónál szükség esetén szolgálatot fognak teljesíteni, kinek annak idején a megfigyelő és járványistállót elhagyni nem szabad. Ezeket az embereket ki kell oktatni az okszerű fertőtlenítő eljárásra s meg kell nekik szigorúan hagyni, hogy ha már egyszer helyüket az istállónál elfoglalták, senkivel ne érintkezzenek.

7. A gyengén táplált állatokat jobban kell tartani, mert tudjuk, hogy minden fertőző betegségnek iránt a rosszul tartott jószág fogékony.

Balogh Gyula,

intéző.
A magyar mezőgazdák szövetségének tisztviselője.

SPORT

A DEAC tornaszakosztálya tegnap tartotta tisztikar kiegészítő gyűlését, amelyen betöltötték az üresedésben levő tisztségeket. A női tornaszakosztály szervezésével és vezetésével Hadházy Dezsőt, a DEAC atlétáját bízták meg.

Nyíltér.

Nyilatkozat.

A Hajdúföld január 8-iki számában Seiwert Ede aláírásával a szálmagyártásról közölt cikk folytán a helytelen adatok alapjain fejtetése sere reputációk érdekében a nagyközönség tájékoztatásául szükségesnek tartjuk közölni:

1. Hogy a szálmagyártás megenyegedését megelőzően a közlemezési miniszter ur előtt a pontos statisztikai adatokkal rendelkező szakértőkkel együtt megtartott tárgyalás folyt le, melynek eredménye lett a megjelent rendelet s melynek kiadásakor szigorúan az vétetett figyelembe, hogy a nagy rizikónak megfelelő polgári hasznót a gyáros haszna meg ne haladjon.

2. Sváizban a magyar szálmá ára 7-8 frank s Bécsben is kapható ma is magyar szálmá osztrák 430-450 kor.-ért, ami ha tekintetbe vesszük, hogy 1 kg. szálmá átlag 3 kg. hust igényel, a gyártási költségek hozzászámításával együtt laikus előtt is világossá lesz a cikkirő téves számítása.

3. Gyárunk, mint azt nyugtával igazolhatjuk, mindig részt vett a nemos célokért való áldozathozatalban s

4. szívesen látunk társul megfelelő tőkével bármely közintézetet, mert mi is több mint 2 hétig gondolkoztunk, hogy a nagy rizikóval járó gyártást megkezdjük-e s aggodalmunk ma sem kisebb.

Vidoni Testvérek és Társuk.

Rizikancok

felvételnek fix fizetéssel és jutalékkal

Iapunk kiadóhivatalában

Színház

A színházak és mozgószínházak közleményel:

Szerződés felbontás. Szendrő Gyula a Csokonai-színháznak egyik legjobb drámai erője, kinek sokat tapsolt a debreceni színház közönsége, megvált a társulattól. Tegnap délelőtt Szendrő felbontotta Kardoss igazgatóval megkötött szerződését. A szerződés felbontásra, mint színházi körökből értesültünk, gázsi differenciák adtak okot. Szendrő egyelőre Budapestre megy, de Szegedre is hívják nagy fizetésre.

Baccarat. Henri Bernstein kiváló társadalmi drámáját a „Baccarat”-ot újították fel pénteken este a Csokonai-színházban. A darab nem új darab, de nem is régi, melyben tarka markans vonalakkal rajzolódik a betegesen szenvedélyes szerelem. Henri Bernstein szereplőit ügyesen forgatja a színpadon s innen magyarázható legtöbb darabjának vonzó ereje. A péntek esti „Baccarat”-ot is csaknem telt ház nézte végig. Általában jó előadást kaptunk. A szereplők egytől-egyig érdemes munkát végeztek. Különösen Kónya Gizella drámai értéke domborodott ki, Helén pompás alakításával valóssággal extázisba hozta a nézőközönséget. László Gyula és Szendrő Gyula gondos alakítása elsőrendű művészi élvezetet nyújtott. A díszletek mutatós volta, Rónai ügyes rendezése mind részese volt az általában sikerült estnek.

Vasárnap d. u. Kardos Géza felléptével a Veszedelmes ember, este pedig Debreczenbe kéne menni kerül színré.

Hétfőn A) bérletben a Cigánygrófnő Budapesti Honkával megy.
Max Linder a Kis kávéház című 7 felvonásos párisi vígjátékban, ma utoljára az Apollóban 4. 6 és 8-kor. Jegyelővétel.

Pekingi ünnep (Kelet gyöngye) amerikai filmregény. A dráma tárgya, kivétel, rendezés.

fotografia páratlan szép. Ma utoljára az Urániában 4. 6 és 8-kor. Jegyelővétel.

Olaf Fönns főszereplésével „Vissza a fegyverházba” című négyfelvonásos dráma, egy fegyver története. Ma utoljára az Arany Bika moziban 4. 6 és 8-kor. Jegyelővétel.

Robert Warvik a legkedveltebb amerikai színész főszereplésével az Isteni kert című öt felvonásos amerikai dráma hétfőn az Urániában. Jegyelővétel.

A tüzes ostor dráma az amerikai spekulánsok világából a főszerepben Fanny Ward eredeti amerikai film hétfőn az Apollóban. Jegyelővétel.

Valutaárfolyamok

Budapest, január 8. (Nemz. St. tel. jel.) A budapesti tőzsde ma zárva volt. Magánforgalomban márka 816, dollár 585, lej 714, szokol 572.

A zürichi devizapiacra a magyar koronát 1.071/2-el jegyezték.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

MEDEA
MOZGÓ BOCSKAY-TÉR
1921. Január hó 9-én, szombaton
Aranypille
Amerikai kalandtörténet 4 részben 25 felvonás, I. rész 7 felvonás.
Hajza öt világrészen át.
Előadások kezdete délután 3, 5, 7, és 9 órakor. Penztárnítás d. e. 10 órakor. Hejyarak Páholy 14 K. Földszint 12 K, I. hely 10 K, II. hely 7 K, III. hely 5 K

APRÓHIRDETÉSEK

Házvezetőnőnek

ajánkozik 31 éves ur-asszony. Minden házi dolgot elvállal. Esetleg pusztára. Cim a kiadóban — „Rendes” jellegre.

Fajkrumplit

adok cserébe tengeriért megegyezés szerint. Cim a kiadóban. E.

Kiadó bírtok

örköntvényesi és ermhálytaí határban fekvő 1200 holdas prima bírtok (felelésben elsőrendű feketöld), mely áll 1102 hold szántó, 30 hold szőlő, 3 hold gyümölcsös, 10 hold erdő, 5 hold konyhakert, 54 hold kaszálóból, parkirozott kastélyal, 10 hold dohánytermeléssel, mindennemű épületekkel. — gazdasági gépekkel (cséplőgarnitúra stb.), igás és gulyabeli marha, sertés és bika állatállományal, élő és holt lellár al vagy a nélkül kiadó. Értekezni lehet a tulajdonosnál Patakgy Sándor Széchenyi-u 43 szám

Koros Sándor

terül-szabó Bolyóban Piac-u. 66. Haját készítői elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Eladó

jókarban levő kis könnyű féderes sárga egy lovas kocs, 1 taliga, egy vízetemelőgép 100 méter vashorgonyozott csóvel, 2 vaskályha. Vár-utca 8.

Menekült

tanító és felesége, ki szintén okleveles tanító, jelenleg mindketten református iskoláinknál szolgálnak, magántanítványokat vállalnának az elemi, polgári vagy középiskola I-IV. osztályaiól. Felvilágosításal szolgál — Uray Sándor ref. iskolaszéki elnök (Kossuth u. 75. délelőtt 9—11 között.)

Egy

modai teendőkből teljesen gyakorlatot fiatalember alkalmazás keres. Cim a kiadóban. E.

Debreczeni Gazdák

Bankja Részvénytársaság, Kossuth-u. 17. Kölcsönöket folyósít házakra, földekre és értékpapirokra. Betéteket elfogad a betétek után kamatot ad. Értékpapirokat és idegen pénzeket vásárol és elad. Elfogad értékeket megőrzés céljából és bérbe ad (safé deposit) páncélrekeszeket. Takarékpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. — Feleknek minden pénzügyi műveletnei rendelkezésére áll.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1365.

MAKULATURA
50 kilogramos tételokban eladó a kiadóhivatalban

Elsőrendű

női és férfi munkaerők állandó alkalmazásra felvételnek Riskó és Társa női divattermében.

130 koronát

fizetek az aranyért Krámer Arany Bika bérház 3.

Forgács István
műorás
Bádógos-u.

RONGYOT

mosottat, keresek megvételre, 20—25 kiló napi áron. Cim a kiadóban

Butorozott

szoba Fötér közelében urinőnek zongorahasználattal kiadó. Cim a kiadóban.

Jókarban

levő díszes nagy három-nium eladó. Kolónia I. épület. E.

Kövarj és Aitmann
szűsők, Piac 42. Pannónia épület. Bármilyen szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

TRÓPAPIR

fehér irodai és fogalmi eredeti csomagokban kapható Iapunk kiadóhivatalban.

Tölgyfarönk

1 éves vágásu
200 cm. hosszú 15—30 cm. vastag, valamint Bükkfa boksa szén teljeseen száraz, ömlesztve vagonvételben azonnali szállításra kapható

Polyánszky Oreszt
tűzifa és szénkereskedőnél
Piacz-utca 58. Telefon 182.

Felhívás!

Felhívjuk mindazokat, kiknek a házipénztár által 1920. évben kiállított fautalvány van birtokukban, hogy folyó hó 10, 11. és 12-én érvényesítés végett a házipénztárnál (Városháza, I. em. 12.) mutassák be. Ez idő alatt nem érvényesített utalványokra fa kiadva nem lesz, hanem a befizetett összeg térítettik vissza.

Debreczen, 1921. január 8.
Városi számvevőség.

Mindenféle
írásmunkák lemásolása és sokszorosítása írógépen egy vagy több példányban
Magánleveleket, szindarabokat, iskolai jegyzeteket lemásol izlése-sen, írógépen bárhány példányban a NAGY LAJOS gépirő-, másoló és könyomdai sokszorosító vállalata.
Veres-utca 9. szám.

GEBAUER KAROLY ÉS TARSA

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA, KOSSUTH-UTCA 2. SZÁM.
Temetéseketa legolcsóbban eszközöl a leg-egyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig.
TELEP: Homokkert, Hid-utca 8. szám.

Alapítottatott: 1868. évben.

Eladó széna

40-50 mm-osa sarjuszéna közel a városához köves úton azonnali átadásra eladó Dezső László irodája Maróthy György-utca 19.

Keleti J. BUDAPEST, IV. ker. Koronaherceg-u. 17. Alapítástól: 1876.

✚ Gyárt a legelőkeltebb kivitelben: mullabakat, műkezeket, sérvkötőket, haskötőket, gummigöresérharisnyákat stb. Dus választék az összes betegápolási cikkekben, valódi angol, francia és amerikai gummiárúkból, valamint orvosi műszerek- és kórházi berendezésekben. Eladás nagyban és kicsinyben eredeti napi árak mellett. Szétküldés naponla.

Figyelmeztetés!

Miután a lisztirodában működő erményelszámoló bizottság idézésére a kifizető határidőre többen nem jelentek meg, saját érdekükben figyelmeztetem az érdekelteket, hogy részükre kikézbizosított idézésben elzett határidőre saját érdekükben pontosan jelenjenek meg, mert az indokolatlanul elmaradókkal szemben a törvényes következmények foghatnak fogantatni. Az eddig elmaradtak haladéktalanul tartoznak a bizottság előtt megjelenni. Debreczen, 1921. január 8.

A közlekedési minisztérium rendelete folytán alakított terményelszámoló bizottság nevében

KADÁR ezredes,
elnök.

Meinl Gyula

kávébehozatali r.-t. Piac-u. 59. sz. megnyílt
KÜLÖNLEGESSÉGEK:
Friss pörkölt kávék, „Mágnás-keverék“, tea, csokoládé, kakao, borok, jamek sth.

553—1920.

Pályázati hirdetmény

Debreczeni Gazdasági Egyesület elnöksége ezennel pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedett másodtitkári állás betöltésére.

Pályázhatnak nagykoru valamely hazai gazdasági akadémiát vagy tanintézetet végzett gazdák. Végzettségüket a pályázók esetleges eddigi működésüket hitelesített másolatban igazolni tartoznak. Ugyiszintén a forradalmak alatti magatartás is igazolandó.

Másodtitkári illetményei! Évi fizetés 5000 (ötezer), lakbér 1000 (egy ezer) és 4800 (négyezrenyolcszáz) korona drágasági pótlék. Megválasztott másodtitkár véglegesítése egy évi próbaidő után történik. Az állás elnyerése iránti kérvények 1921. január hó 14-ig adandók be az egyesület titkári hivatalához (Debreczen, Piac-utca 61. szám.) Debreczen, 1920 decz. 21.

ELNÖK.

Sestakerti szőlő

Andrássy-úton 900 négyszögűl kitért termőszőlő gyümölcsösessel, körül lugassal jövizű szivattyús kut és nádas pajtával eladó, Dezső László irodája Maróthy-u. 19.

2809—1920. he.

Árverési hirdetmény

Debreczenben 1920. évi május hó 24-én elhalt özv. Gyulay Istvánné Riedl Matild hagyatékához tartozó házi butorok, ágyneműek, ruhák és edényekből álló ingóságok a debreczeni kir. járásbíróság Pk. f. 5746—4—1920. számú végzése folytán f. évi január hó 14-én és 15. napján mindenkor délelőtt 9 órakor kezdődő nyilvános árverésen a leg többet ígérőnek készpénz és vételi illeték fizetése ellenében eladatni fognak és pedig a házi butorok Batthyányi-u. 18. szám alatt az ágy és ruhaneműek valamint edény-félék a leltárbiztosi hivatalban Deák Ferencz-u. 19. sz. alatt.

Debreczen, 1921. jan. 1.

TÓTH IMRE
leltárbiztos.**Betöltendő**

Gyors és gépirónói állás, kereskedelmi levelezésben és könyvtárlásban jártas előnyben részesül. Ajánlatok „Nyugdíjas” jellegre a kiadóhivatalba kéretnek.

FEHÉRTÓI BÉLA

temetkezési intézete Debreczen, Dégenfeld-tér 4. sz.

Minden rendű és rangú temetések összegéből 4 százalék pénztári engedélyt ad. Temetéseket legolcsóbban kegyeletteljes pontossággal végeztetjük.

EBÉDLŐ BUTOR

egészen kifogástalan állapotban, modern,

ELADÓÉrtekezni: BESSE-
NYEY GYULA, műasztalosnál Kölcsey-u. 9.**Ha olcsó és izléses****Rózsa Virágcsarnokban**

Kossuth-utca 2. sz. (Városháza épület) Művirágkoszorúk viszonteladásra a legolcsóbb gyári árban

Eladó ingatlanok

Nyíl-utczán 6 szobás lakás
Sároköz-utczán 4 szoba üzlettel
Faragó-utczán 6 szobás
Geréb-telepen Irén- és Kondor-utczán
1-1 szobás
eladó, Dezső László irodája Maróthy György-utca 19. szám.

Villanymotor

15 vagy 2 lóerőset kerések 4-5 méterre bérbe esetleg megvételre. — Ajánlatot a lap kiadóhivatalába kérek. „Villanymotor” jellegre.

Mindennemű ajándékok

Parfümök kímérve és adjuszálva, Manikour, Parfüm és Fésűkazetták, mindentéle pipercikkek, szappanok stb. Korzó „ÉVA” arczenőcs és szappan Telefon 14-80 legolcsóbban szerezhetők be a Telefon 14-80

Korzó Droguerióban Piac-utca 42.**BENZIN MOTOR**

Langen és Wolf gyártmányu 16—20 HP 3 stabil szívógázhoz alkalmas motor fejével felszerelve jelenleg benzinnel működik, helyszíne miatt eladó. Ár 60000 korona, Boesky Mozi. Hajduböszörmény

27134—1920.

Hirdetés.

Debreczen sz. kir. város törzsméneséből öt darab tenyésztésre alkalmas mén és kettő darab szolgálati herélt összesen hét darab ló az 1921. január hó 16-án a lóvásártéren, továbbá a törzsgulyájából hét darab tenyésztésre alkalmas 3 éves és idősebb tiszta magyar fajta bika és három darab jármos ökör, összesen tíz darab szarvas jószág az 1921 január hó 17-én a baromvásártéren mindenkor reggel 9 órakor kezdetét veendő árverésen eladatnak. Az eladó állatok a Debreczen Város epreskerti ménestelepén megtekinthetők.

Debreczen, 1921. január 5.

Városgazdai hivatal.

Farkaskutya

tíz hónapos him, mely már vérsen átment eladó. Megtekinthető Arany János 57 alatt.

— szám. 1920.

Pályázati hirdetmény.

Hajdúvármegye hajduszoboszlói járásához tartozó PÜSPÖKLADÁNY nagyközségben betöltés alá kerülő következő állásokra pályázatot hirdetek:

I. Pénztári ellenőrzézői állás.

Javadalmazás:

1. A községi pénztár által havi előleges részletekben fizetendő évi 2000 korona fizetés;

2. A községi pénztár által negyed évi előleges részletekben fizetendő évi 800 korona lakbér.

3. A szervezési szabályrendelet 16. §-ában megállapított korlátok között végezhető magánmunkálatokért szedhető díjak.

4. Az államkincstártól azok az illetmények (korpótlék, családi pótlék, háborús segély, drágasági pótlék, közszükségleti cikkekkel természetben való ellátás), amelyek kormány, illetőleg miniszteri rendelet szerint az önálló hatáskörű jegyzőket megilletik.

Munkaköre az állás szervezése tárgyában alkotott szabályrendeletben van megállapítva.

Képesítés az 1883. évi I. t.-c. 6. §-ában, illetőleg az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában előírva.

II. Második végrehajtói állás.

Javadalmazás:

1. A községi pénztár által havi előleges részletekben fizetendő évi 700 korona fizetés.

2. A más községből áttett hátralékos köztartozások behajtásáért a községi pénztárba befolyó végrehajtási illetékek.

3. Az államkincstártól azok az illetmények (L. jelen hirdetmény I. 4. pontját) amelyek kormány, illetőleg miniszteri rendelet szerint a községi végrehajtót megilletik.

III. Négy irnoki állás.

Javadalmazás:

A községi pénztár által havi előleges részletekben fizetendő évi 1400 korona fizetés.

Képesítésül a gymnasium, reál vagy polgári iskola négy alsó osztályának sikeres elvégzése van előírva. A Püspökladány községnél ez idő szerint ideiglenes napidíjas minőségben szolgálatban állók ezen iskolai képesítés hiánya esetén is pályázhatnak és megválaszthatók.

A választás megtörténte után kérem azon állami illetményeknek (háborús segély, drágasági pótlék, családi pótlék, természetbeni ellátás) megállapítását, amelyek a községi irnokokat megilletik.

Felhívom a fenti I—III. pontok alatt megjelölt állásokra pályázni óhajtókat, hogy képesítésüket, eddigi szolgálataikat és politikai megbízhatóságukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzámm 1921. év január 26-ig adják be. A képviselőtestület által megejtendő választás napját később fogom kitűzni.

Hajduszoboszló, 1920. december hó 30-án.

Dr PAPP SÁNDOR
főszolgabíró.**Családi ház**

Appaffy-utczán 4 szobás családi ház nagy udvar, villany vízvezeték beköltözhető lakással eladó Dezső L. irodája Maróthy-u. 19.